

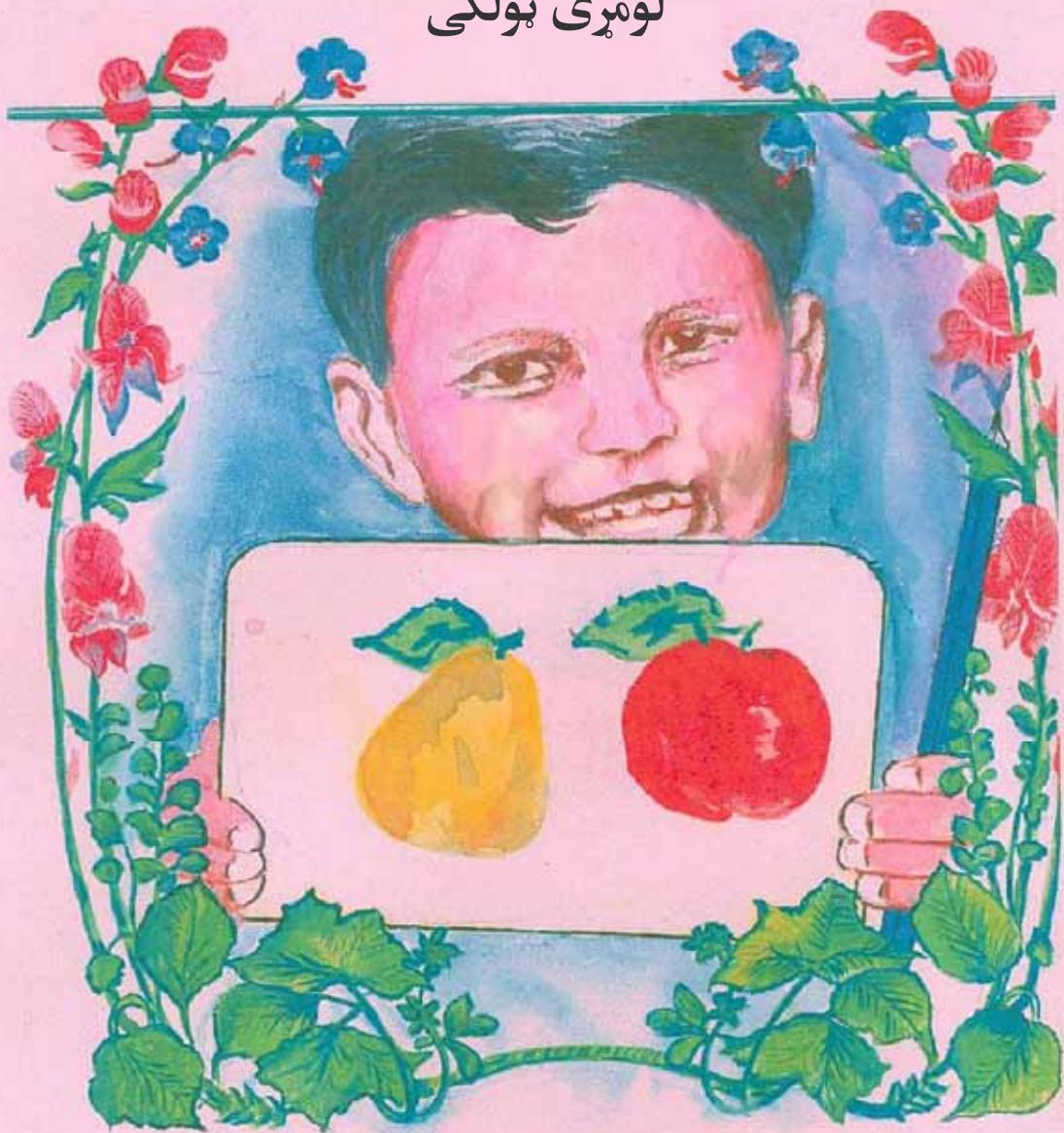

د پوهنې وزارت

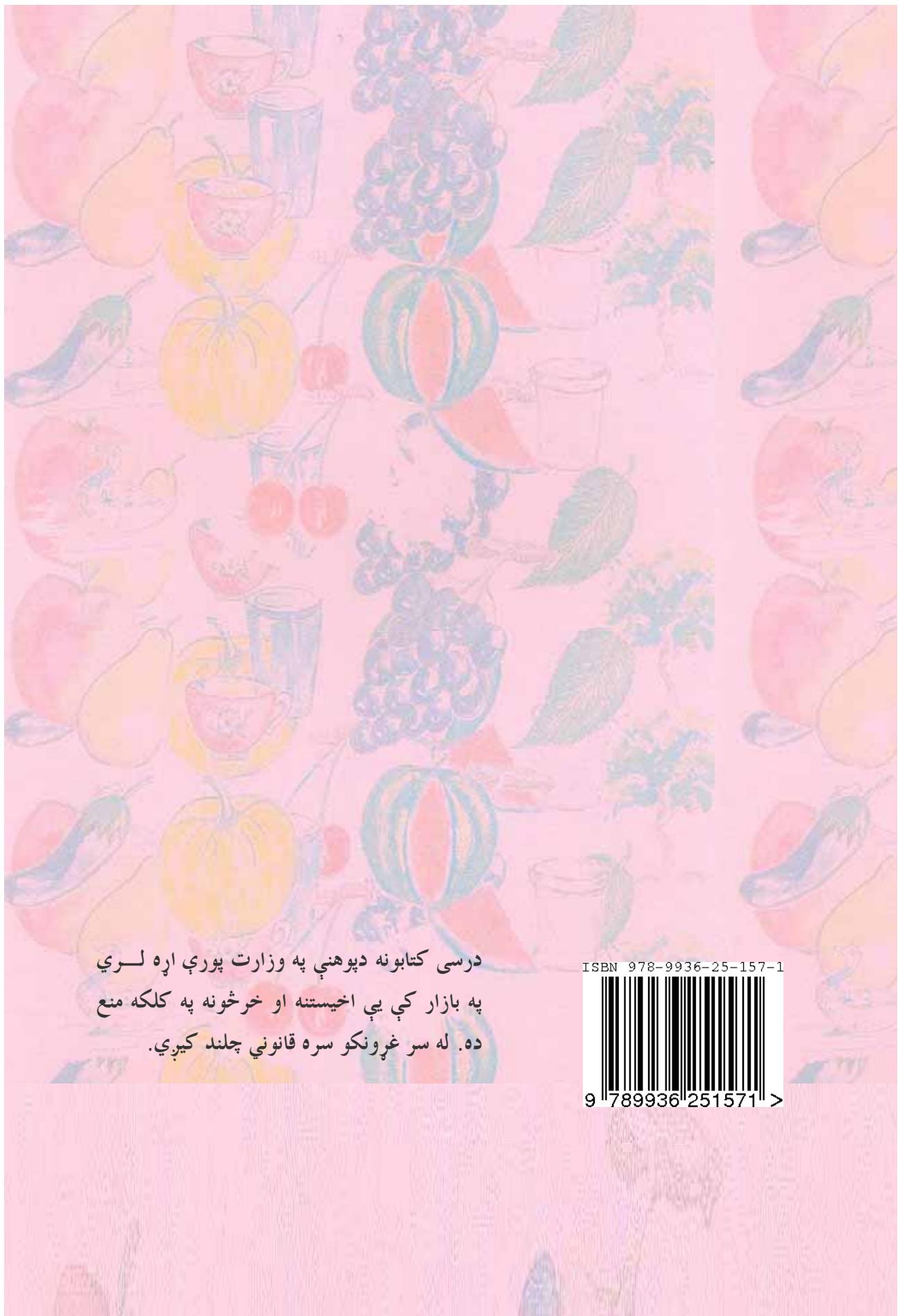
د تعلیمی نصاب، د بنوونکو د روزنې
او د ساینس د مرکز معینیت
د تعلیمی نصاب د پراختیا او درسي
کتابونو د تالیف لوی ریاست

درسامی هنر

لومړۍ ټولګي

د چاپ کال: ۱۳۸۹ هـ. ش.

درسي ڪتابونه دپوهني په وزارت پوري اره لري
په بازار کې بي اخيستنه او خرخونه په ڪلکه منع
ده. له سر گرونوکو سره قانوني چلندي گيري.

ISBN 978-9936-25-157-1

9 789936 251571 >

د پوهنې وزارت

د تعلیمي نصاب، د میونکو د روزني او

د ساینس د مرکز معینیت

د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي

کتابونو د تاليف لوی ریاست

درسامی هنر

لومړۍ ټولګي

د چاپ کال: ۱۳۸۹ هـ . ش.

الف

د کتاب د تالیف، خپنې او تدقیق کمپېټې

لیکوالان:

محمد ظاهر طاهري د تعليمي نصاب د پراختيا او درسي کتابونو د تاليف رياست د هنرونو د دیپارتمنت آمر.
سید انور مېچنځيل د تعليمي نصاب د پراختيا او درسي کتابونو د تاليف رياست د هنرونو د دیپارتمنت علمي غړي.
حافظ الله منير د تعليمي نصاب د پراختيا او درسي کتابونو د تاليف رياست د هنرونو د دیپارتمنت علمي غړي.

تایید او مطالعه:

ملي شورا:

د ولسي او مشرانو جرګو د ديني، پوهنې او لوړو زده کړو د کمیسیونونو غړي.

د خپنې او تدقیق کمیتې:

د علومو اکادمي:

سر خپرونکي عبدالواجد واجد د علومو اکادمي د ژبو او ادبیاتو د مرکز رئيس.

د کابل پوهنتون:

پوهندوي محمد رفیق د کابل پوهنتون د ژبو او ادبیاتو پوهنځي د پښتو خانګي استاد.
نجیب الله عزیزی د کابل پوهنتون د بنکلو هنرونو د پوهنځي مرستیال.

د پوهنې وزارت:

سعدالدین شپون د پوهنې وزارت سلاکار.

دакتر صدیق الله ویرا د پوهنې وزارت سلاکار.

شیرآقا صنعتیار د هنرونو د دیپارتمنت غړي.

ادیتور: سیف الرحمن آشا

د محتویاتو، سیاسي، فرهنگي، او دیني برخو د خپنې او کره کتې کمپېټې:

دکتور محمد یوسف نیازی د پوهنې وزارت سلاکار.
محمد آصف ننګ د پوهنې وزارت د خپرونو او اطلاعاتو رئيس.

د تدقیق، تصحیح او خارنې کمیسیون:

دکتور عبدالغفور غزنوي د تعليمي نصاب، د بنوونکو د روزنې او د ساینس د مرکز معین - د کمیسیون رئيس.
د سرمؤلف مرستیال عبدالظاهر ګلستانی د تعليمي نصاب د پراختيا او درسي کتابونو د تاليف لوی رئيس.- غړي
سید محمود خلیق د تعليمي نصاب د پراختيا او درسي کتابونو د تاليف رياست علمي غړي - غړي

کمپوز او ډیزاین:

عنایت الله غفاری او حمید الله غفاری

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

ملي سرود

دا وطن افغانستان دی	دا عزت د هر افغان دی
کور د سولې کور د تورې	هر بچي بي قهرمان دی
دا وطن د ټولو کوردي	د بلوڅو د ازبکو
د پښتون او هزاره وو	د ترکمنو د تاجکو
ورسره عرب، گوجر دی	پامېريان، نورستانيان
براھوي دي، قزلباش دی	هم ايماق، هم پشه يان
دا هيرواد به تل څلپري	لكه لمړ پر شنه آسمان
په سينه کې د آسيا به	لكه زړه وي جاویدان
نوم د حق مودي رهبر	وايو الله اکبر وايو الله اکبر

بسم الله الرحمن الرحيم

د پوهنې د وزیر پېغام
گرانو استادانو، بنوونکو او زده کوونکو،

بنوونه او روزنه د هر هپواد د پاختیا او پرمختګ بنسټ جوړوي. تعلیمي نصاب د بنوونې او روزنې مهم توکۍ د چې د علمي پرمختګ او ټولنې د اړتیاوو له مخې رامنځته کېږي. خرګنده ده چې علمي پرمختګ او ټولنیزې اړتیاوې تل د بدلون په حال کې وي. له دې امله لازمه ده چې تعلیمي نصاب هم علمي او رغنده انکشاف ومومي. البتہ نه بنایي چې تعلیمي نصاب د سیاسي بدلونونو او د اشخاصو د نظریو او هیلو تابع شي.

دا کتاب چې نن ستاسو په لاس کې دی، پر همدي ارزښتونو چمتو او ترتیب شوی دی. علمي ګټوري موضوعګانې پکې زیاتې شوې دي. د زده کړې په بهير کې د زده کوونکو فعال ساتل د تدریسي پلان برخه ګرځیدلې ده.

هیله من یم دا کتاب له لارښونو او تعلیمي پلان سره سم د فعالې زده کړې د میتدونو د کارولو له لارې تدریس شي او د زده کوونکو میندې او پلرونه هم د خپلو لوښو او زامنوا په باکیفیته بنوونه او روزنه کې پرله پسې ګډه مرسته وکړي چې د پوهنې د نظام هیلې ترسره شي او زده کوونکو او هپواد ته بنې برياوې ور په برخه کړي.

زه پر دې ټکي پوره باور لرم چې زمود گران استادان او بنوونکي د تعلیمي نصاب په رغنده پلي کولو کې ستړه دنده او دروند مسئولیت لري.

د پوهنې وزارت تل زیار کابوی چې د پوهنې تعلیمي نصاب د اسلام د سېپڅلي دین له بنستونو، د وطن دوستي د پاک حس په ساتلو او علمي معیارونو سره سم د ټولنې د خرګندو اړتیاوو له مخې پراختیا ومومي.

په دې ډګر کې د هپواد له ټولو علمي شخصیتونو، د بنوونې او روزنې له پوهانو او د زده کوونکو له میندو او پلرونو خخه هیله لرم چې د خپلو نظریو او رغنده وړاندیزونو له لارې زمود له مؤلفانو سره د درسي کتابونو په لا بهه تالیف کې مرسته وکړي.

له ټولو هغو پوهانو خخه چې ددې کتاب په چمتو کولو او ترتیب کې یې مرسته کړې، له ملي او نړیوالو درنو موسسو، او نورو ملګرو هپوادونو خخه چې د نوي تعلیمي نصاب په چمتو کولو او تدوین او د درسي کتابونو په چاپ او وېش کې یې مرسته کړې ده، مننه او درناوي کوم.
ومن الله التوفيق

فاروق وردګ

د افغانستان د اسلامي جمهوریت د پوهنې وزیر

د لومرى تولگى د هنر كتاب نوم ليكى (فهرست)

مخ	سرليك
٢-١	١ - د چمتوالى دوره
٤-٣	٢ - آزادى كربنې
٦-٥	٣ - منظمى كربنې
٨-٧	٤ - كور
١٠-٩	٥ - رنگونه
١٢-١١	٦ - د رنگونو يوخاي كول
١٤-١٣	٧ - سابه
١٦-١٥	٨ - مېوې
١٨-١٧	٩ - د مېوو رنگول
٢٠-١٩	١٠ - د مېوو مودل
٢٢-٢١	١١ - د مېوو لاسي كار
٢٤-٢٣	١٢ - د پانو تاپه كول
٢٦-٢٥	١٣ - د وني پانه
٢٨-٢٧	١٤ - د رنگونو ترکيب
٣٠-٢٩	١٥ - د ونو د پانو رنگه كول
٣٢-٣١	١٦ - له بيلو بيلو شكلونو خخه د مرغى جورول
٣٤-٣٣	١٧ - د وني د پانى ئيزيان
٣٦-٣٥	١٨ - پيشو
٣٨-٣٧	١٩ - پيشو گانى
٤٠-٣٩	٢٠ - كبان
٤٢-٤١	٢١ - كبان په خپل چاپيريال كې
٤٤-٤٣	٢٢ - گل
٤٦-٤٥	٢٣ - د گل رنگول
٤٨-٤٧	٢٤ - له كاغذ خخه د گل جورول

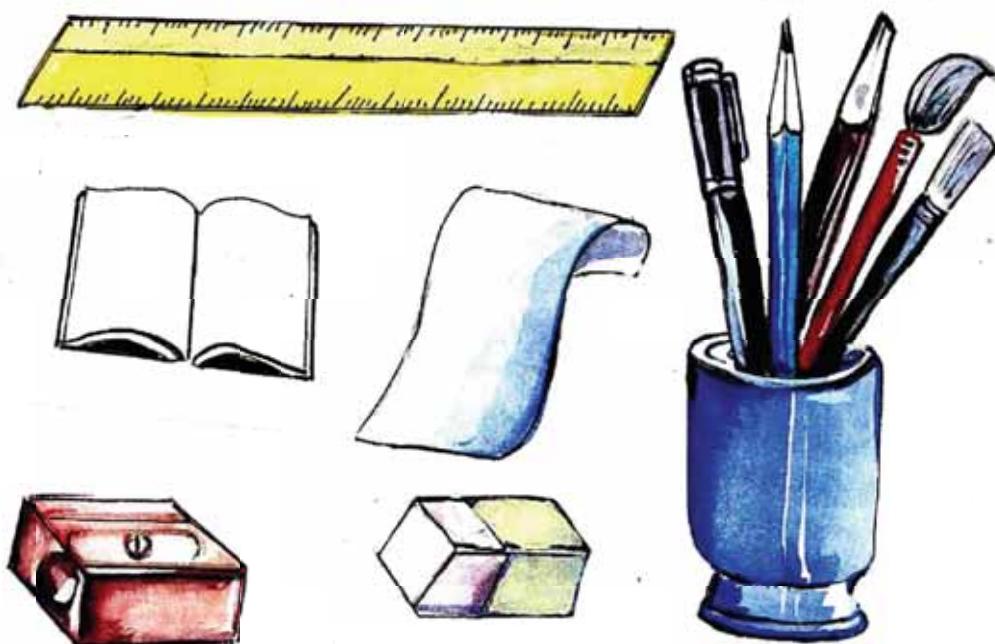
٥٠-٤٩	۲۵ - د گل چیزاین
٥٢-٥١	۲۶ - د چیزاین رنگه کول
٥٤-٥٣	۲۷ - چیزاین
٥٦-٥٥	۲۸ - هیلی
٥٨-٥٧	۲۹ - د هیلی رنگول
٦٠-٥٩	۳۰ - له کاغذ خخه دکوتري لاسي کار
٦٢-٦١	۳۱ - د گوتو په واسطه تاپه کول
٦٤-٦٣	۳۲ - بیری
٦٦-٦٥	۳۳ - په خندوکي لاسي کار
٦٨-٦٧	۳۴ - د پاکت جورول
٧٠-٦٩	۳۶ - په خندوکي چیزاینونه

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

د چمتووالي دوره

موخه: د انځور ګری له وسیلو سره د زده کوونکو بلدتیا او پیژندنه.

۱. د لاندنیو شیانو نومونه اخیستلی شي؟
۲. ووائي چې لاندنی شیان دخه شي له پاره پکاریږي؟

فعاليتونه:

زده کونکي دې په ډلو ووپشل شي، او د انځور ګرۍ د وسیلو په هکله دې خبرې وکړي، او هر ګروپ دې څلې نظرې د تولکیوالو په وړاندې ووایي.

ښاغلي بسوونکي دې زده کونکي د انځور ګرۍ د وسیلو لېړدونو او د هغو چمتو کولو ته تيار ګړي. زده کونکو ته دې په ځانګړي ډول پورتنۍ، وسیلې وروپېژنډل شي، او هغوي دې د همدغو وسیلو د پاک ساتلو له پاره وهڅول شي او پورتنۍ فعالیت دې په زده کونکو سرته ورسول شي. د زده کونکو د هڅونې له پاره دې د دوى رسمونه په میز، دیوال او یا ځمکه د لیدلو له پاره کېښودل شي او هڅه دې وکړي چې له دې کار خخه په ټولو لوستونو کې ګټه واخلي.

کورني دنده: زده کونکي دې د څلې کورني له غړو سره د انځور ګرۍ په وسیلو خبرې وکړي.

لومړۍ لوست

آزادې کربنې

موخه: د زده کوونکو د لاس د بنه خوزیدوله پاره د آزادو کربنو تمرین او زده کول.

۱. په دې پانه کې خه شی وينی؟
۲. آيا ويلی شی چې آزادې کربنې ولې کاروی؟
۳. دا کربنې خه توپیر سره لري؟

فعالیتونه:

زدهکونکی دې آزادې کربنې د لاس د حرکتونو په وسیله هرې خواته تمرین کړي
ترڅو د دوى لاسونه د رسم کولو له پاره چمتو شي.

بناغلی بنوونکی دې لوست په پونستنو پیل کړي او دا دې په ټولو لوستونوکې په پام
کې ونیسي او بیا دې د آزادو کربنې ارزښتونه زدهکونکو ته ووای.

بنوونکی دې آزادې کربنې په پرله پسې ډول په زدهکونکو باندې تمرین کړي او
دوی ته دې وویل شي چې د کاغذ پرمخ باندې د قلم نوکې ته فشار(зор) ور نکړي.

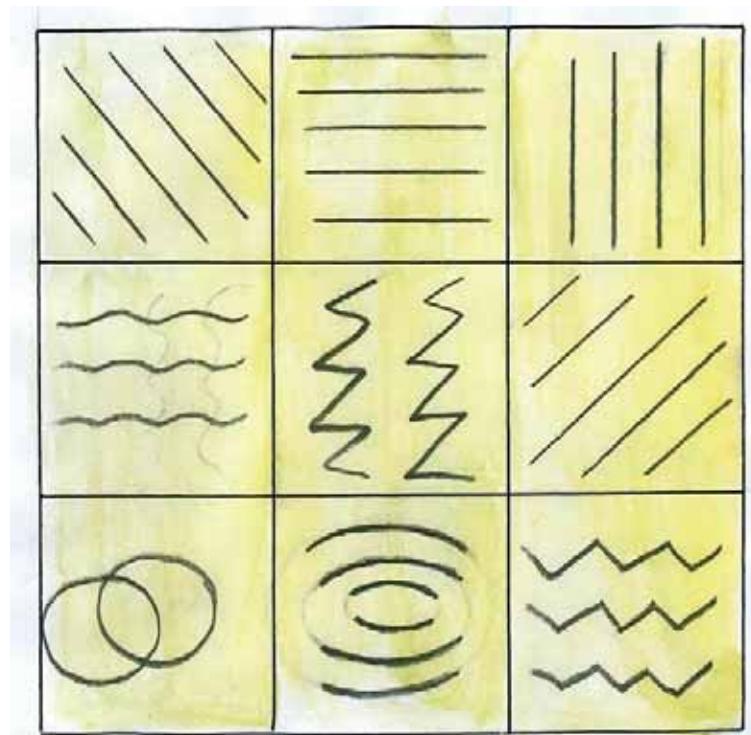
کورني دنده: زدهکونکی دې په خپله خوبنه آزادې کربنې پرله پسې تمرین کړي.

دویم لوست

منظمي کربني

موخه: د منظمو کربنو له رسمولو سره د زده کونکو د لاس بلدېدل؟

۱. په خپل ټولگي کې دا چول کربني ليدي شي؟
۲. د اکربني د لومړي لوست د کربنو سره خه توپير لري؟

فعالیتونه:

زده کونکی دې په ډلو وویشل شي او هر زده کونکی دې د خپلې کتابچې پانې په شیبرو مساوی برخو وویشي او بیا دې په هره برخه کې په نرم پنسل منظمې کربنې تمرین کري او هم دې دا کربنې په بپلو بپلو ډولونو انځور کري او هم دې یو بل ته په ټولکې کې منظمې کربنې وښي.

بناغلې بنوونکی دې د اکربنې په منظم ډول د ټولکې په توره دره وکارې، ترڅو زده کونکی د هفو له مخې په خپلو کتابچو کې کار وکړي او هم دې زده کونکو ته وویل شي چې د رسم کولو په وخت کې خط کش ونه کاروی، او لپه ترلږه د دریو ویشل شویو خانو کربنې سره یوشان نه وي، بیا دې له زده کونکو خخه پوبنته وشي چې دا ډول کربنې په خپل چاپریال کې بنودلی شي؟

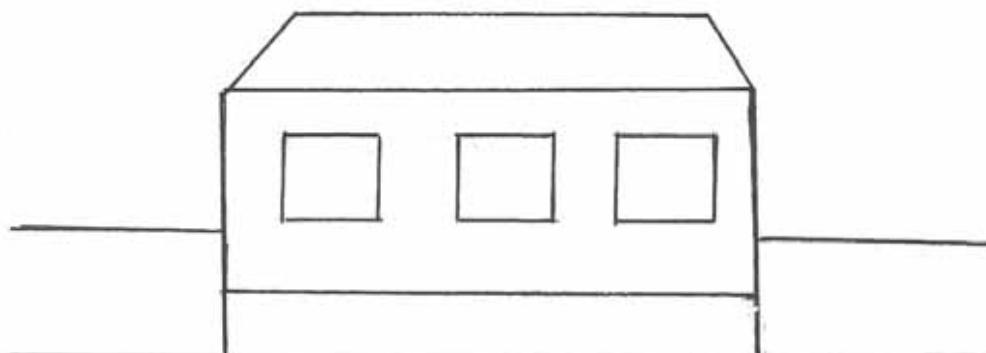
کورنۍ دنده: هر هغه خه چې زده کونکی یې په خپل چاپریال کې ويني هغه دې تمرین کړي.

درييم لوست

كور

موخه: د داسې شکلونو له طرحه کولو سره د زده کوونکو آشنا کول چې آزادې
کربنې په کې لېدل کېږي.

۱. لاندې شکل له کوم ډول کربنبو خخه جور شوي دي؟
۲. آيا ويلی شئ چې په لاندې انځور کې کوم ډول کربنې لېدل کېږي؟
۳. د کربنبو نومونه اخيستلى شئ؟

فعالیتونه:

زدهکونکي دې په ډلو وویشل شي او هر زدهکونکي دې پورتنی رسم ټوته ټوته رسم کړي او د ښل ښل کربنوا خخه دې په یو ډول کربنوا بشپړ کړي او خپل رسمونه دې بیاتي کړي او په بل کاغذ دې په ترتیب سره ونبلوی.
زدهکونکي دې پورتنی شکل ته په ځبر سره وکوري. د هغې د کربنوا په هکله دې فکر وکړي چې له ګوم ډول کربنوا خخه انځور جوړ شوي دی او بیا دې په خپله خوبنې انځور کړي.

بناغلو بنوونکو! پورته شکل د ټولګي په توره دره وکارۍ او د هغې د کربنوا په هکله زدهکونکو ته پوره معلومات ورکړئ. د ښل ښل کربنوا په پام کې نیولو سره په زدهکونکو دا ډول انځور وکارۍ، او پورتنی فعالیت په زدهکونکو سرته ورسوئ.

کورنۍ دنده: زدهکونکي دې د خپل کور یوه برخه انځور کړي او ټولګي ته دې راوري.

خلورم لوست

رنگونه

موخه: د رنگونو له نوم سره د زده کوونکو آشنا کېدل.

۱. د خو چوله رنگونو نوم اخستلى شى؟
۲. کوم رنگ مو چېر خوبنېرى؟
۳. ستاسي ڪالي کوم چول رنگ لري؟

فعاليتونه:

زده کوونکي دې په ډلو وويشل شي او د بېلو بېلو رنګونو په هکله دې خبرې وکړي، او د هغو نومونه دې په ګوته کړي، او وروسته له هغې دې د هرې ډلي مشر د ټولګي په وړاندې په ټولګي او چاپيریال کې د بېلو بېلو رنګونو په هکله خبرې وکړي.

ګرانو بشونکو! وروسته له دې چې له زده کوونکو خخه د رنګونونومونه وپښتې، د نيمګړتیا په صورت کې پورتنی رنګونه چې په شکل کې لپدل کېږي د هغو نومونه واخلئ او د خپل چاپيریال رنګونه زده کوونکوته په عملې توګه ور وښیع. د بیلګې په توګه د ټولګي تخته، د یوال او داسي نور.

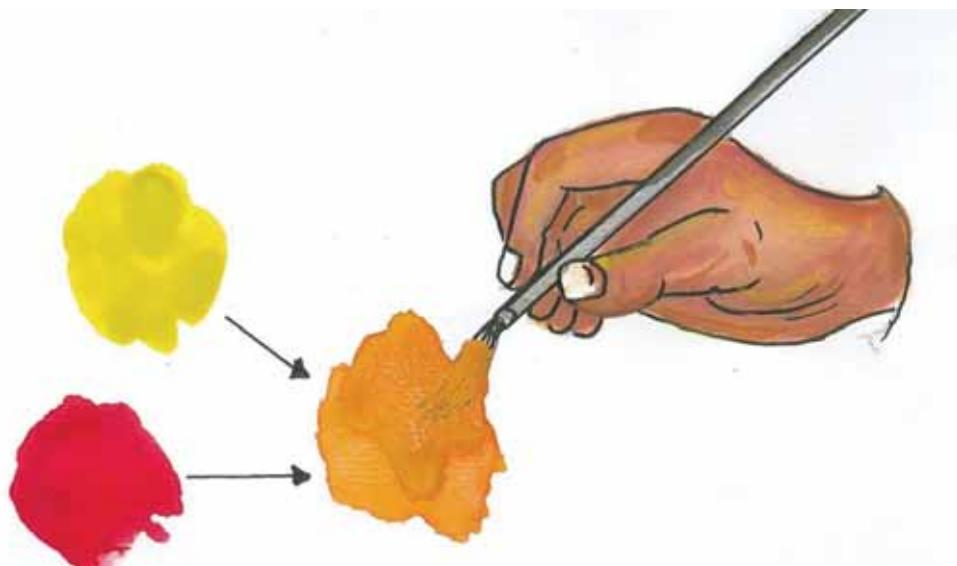
کورني دنده: زده کوونکي دې په ګور کې د کورني له غړو سره په بېلو بېلو رنګونو خبرې وکړي ترڅو د دوى د معلوماتو ساحه پراخه شي.

پنځم لوست

د رنګونو یو ټهای کول

موخه: په ساده او عملی توګه د رنګونو له ګډولو سره د زده کوونکو آشنا کېدل.

۱. که سور او زېر رنګ سره یو ټهای شي کوم رنګ جوړوي؟
۲. کومې مېوې او سابه چې نارنجي رنګ لري، نومونه بې واخلي؟
۳. کوم شيان سور رنګ لري؟

فعاليتونه:

زده کوونکي دې زېر او سره رنگونه په عملی توګه سره ګله کړي چې له هغه
څخه کوم رنګ لاس ته راخي.

ګران بشونکي دې د پورته شکل په شان په یوه پانه کاغذ کې د زده کوونکو
په وړاندې په عملی توګه رنگونه سره یوځای کړي او د ګله شويو رنگونو
دنومونو په هکله دې له زده کوونکو څخه پوبنتنه وکړي دنه پوهیدو په
صورت کې دې د هغه نومونه ور وپېژنې. د زده کوونکو ترکیب شوي رنگونه
دې زده کوونکو ته وروښي!

کورنۍ دنده: پورتنې فعالیت دې زده کوونکي سرته ورسوي.

شپږم لوست

سابه

موخه: د سبو له رسولو سره د زده کوونکو آشنا کول.

۱. په دې مخ کې خه شی وینئ او د هغه خنخه خه ګټه اخیستل کېږي؟
۲. په دې شکلونو کې کوم ډول خطونه لېدل کېږي؟

۲

۱

۴

۳

فعالیتونه:

زده کوونکی دې په ګروپونو ووپشل شي او هر ګروپ دې د سبو په ډول ډول خطونو
باندې خبرې وکړي. بیادې له خپلې خوبنې سره سم رسم و کارې.

بساغلی بسوونکی دې د سبو په هکله زده کوونکو ته معلومات ورکړي او د خطونو له پلوه
دې د انځور شوي شکل د رسمولو لارې چارې دوى ته ور زده کړي. د زده کوونکو په
رسمونو کې دې ډول ډول خطونه هفو ته وښې، د زده کوونکو د هڅونې له پاره دې د
دوی رسمونه په میز، د یوال او یا ځمکه د لیدلو له پاره کېښو دل شي او هڅه دې وکړي
چې له دې طریقی خخه په ټولو لوستونو کې ګته واخلي!

کورنۍ دنده: هر ډول سابه چې ستاسې په چاپریال کې پیدا کېږي هغه
په خپله خوبنې رسم کړئ او ټولکې ته بې راوړئ!

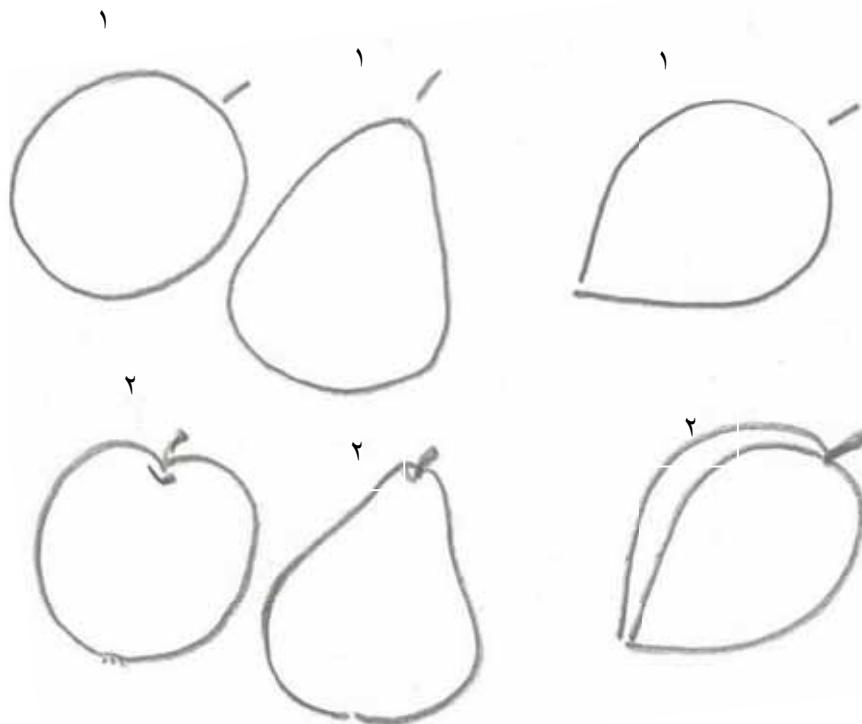
اووم لوست

مېړي

موخه: د پنسل په مرسته د ساده شکلونو رسمول او د هغه پېژندل.

۱. لاندې شکلونه د خه شي دي او کوم رنګونه لري؟

۲. ستاسو کومي مېړي ډېړي خوبنښري؟

فعاليتونه:

له خپلې خوبنې سره سم له پورته رسمونو خخه يو انخور کړئ او له پورته شکلونو
خخه په پنه کاغذ اویا په هغو موادو چې ستاسي په چاپریال کې پیداکېږي لاسي کارونه
جور کړئ.

بساغلي بسوونکي دې د زده کوونکو د استعدادونو (ورتیاوو) د هخونې او لوړتیا له پاره
د تولګي په توره دره رسم وکړي، ترڅو زده کوونکي د رسم کولو په سمه طريقه پوه
شي. له زده کوونکو خخه دې وپښتل شي چې په آزادو کربنو باندي رسم کول خه
ګټه لري؟

زده کوونکي دې په ګروپونو وویشل شي او له پورته فعالیتونه سره سم دې په
زده کوونکو باندي کار وکړي. د دوى رسمونه د تولګي په دیوال وځروئ او پورتنی
فعاليت په زده کوونکو سرته ورسوئ.

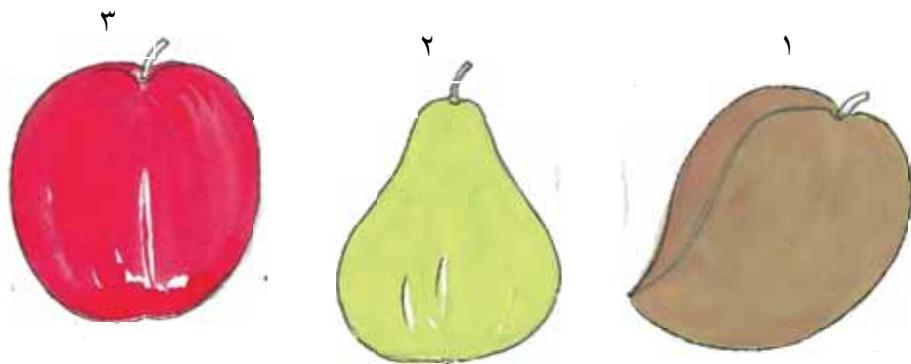
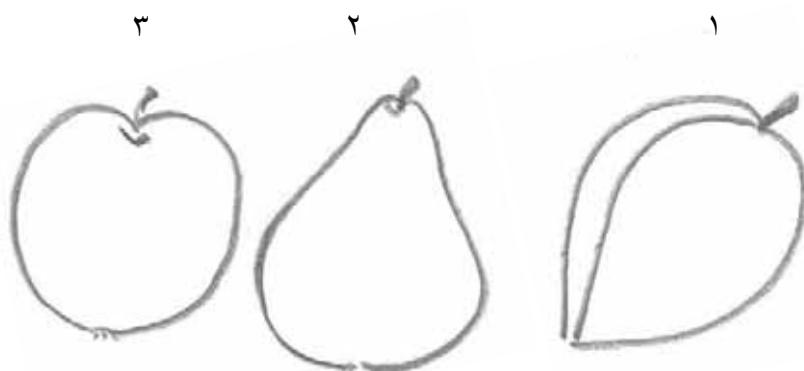
کورني دنده: برسيره پردې شکلونو دې زده کوونکي په خپله خوبنې د نورو
مېوو رسمونه و کاري او تولګي ته دې راوري او تولګيوا لو ته دې وښي.

اتم لوست

د مېوو رنگول

موخه: په يوه رنگ د خينو مېوو د رنګه کولو سره د زده کوونکو بلدتیا.

۱. آيا پوهېږي چې په لاندي شکلونو کې له کومو رنگونو څخه کار اخيستل شوي دي؟
۲. برسيره په لاندниو مېوو نوري کومې مېوې پېژنۍ او رنگونه بې وواياست؟

فعاليتونه:

زده‌کوونکي دې له پورته انځورو نو خخه يو پخپله خوبنې رسم کړي. د امکان په صورت کې دې زده‌کوونکي د بسوونځي انګړ ته ووزي او هلته دې د پورتنيو مېوو ونې یوبل ته وښي.

بساغلی بسوونکي دې پورتني شکلونه د ټولکۍ په توره دره رسم کړي او زده‌کوونکو ته دې سپارښته وکړي ترڅو هغه رسم کړي. زده‌کوونکو ته دې وښودل شي چې رسمونه په کومو رنګونورنګه شوي دي او د زده‌کوونکو کار بايد دپوره پاملنې لاندې ونیسي او د دوی رسمونه دې په مېز، دېوال او یا ځمکه باندې د لېدلو لپاره کښېږدي.

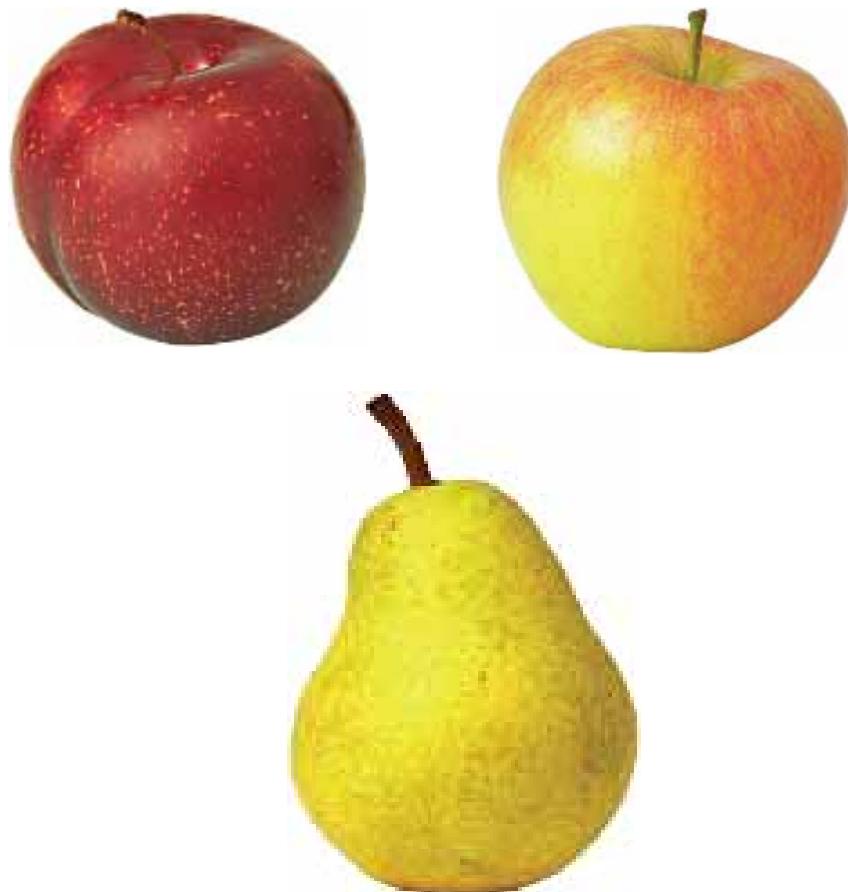
کورني دنده: له پورته شکلونو خخه يو په کور کې رسم او هغه رنګه کړئ!

نهم لوست

د مېوو موډل

موخه: د موډل له مخي له رسمولو سره د زده کوونکو آشنا کول.

۱. دا مېوې کوم رنګونه لري؟
۲. د لاندې شکلونو نومونه واخلي!
۳. په منوکې موکوم کوم رنگ منې خوبنیږي؟

فعاليتونه:

زده کونکي دې د مودل له مخي مېوې انځور کري او هغه دې د مودل له مخي
رنګه کري.

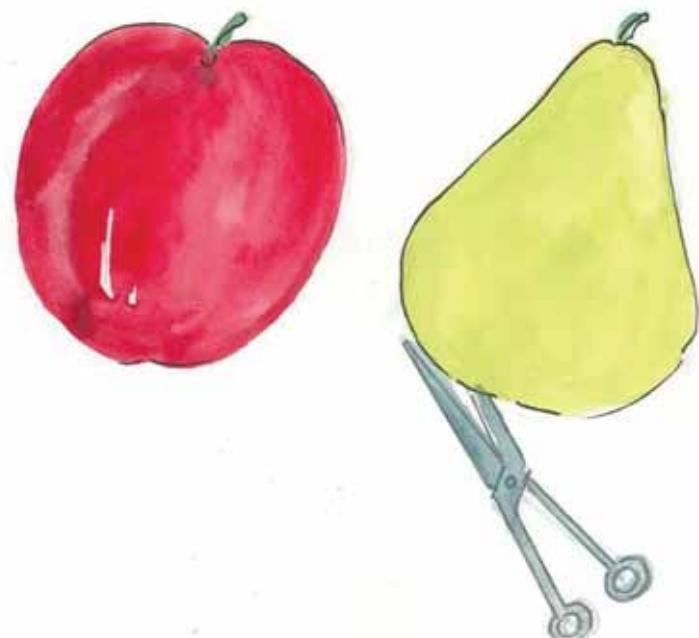
ګران بنوونکي دې مېوې ټولګي ته راوري او د مېز په سر دې د انځورو لو له پاره
کېردي او زده کونکي دې پورتني فعالیت سرته ورسوي او بنوونکي دې د
زده کونکو په رسمونو کې غږ ګونونه وګوري او که د مېوو د راوري لو امکان نه وي
نو بيا دې د کتاب له مخي هغه په توره دره رسم کري.

لسم لوست

د میوو لاسی کار

موخه: د چاپېریال له ساده توکوشخه د لاسی کارونو د جورولو په اړوند دزده کونکو بسوونیزو مهارتونواو استعدادونو ته وده ورکول.

۱. د لاسی کارونو جورول خه ڪټه لري؟
۲. د خپلو رسمونو له مخي لاسی کار جورولي شي؟
۳. د کوم ډول لاسی کارسره مينه لري؟

فعالیتونه:

زده کوونکی دې لومړی منه او ناک په نرم پنسل انځور کړي او بیا دې هغه بیاتې کړي. لاس ته راغلی لاسي کار دې په یوه سپین کاغذ ونبلوی.

بناغلی بنوونکی: په یوه رنګه کاغذ کې یوه منه او یو ناک رسم کړئ او بیا هغه د زده کوونکو په مخکې بیاتې کړئ او زده کوونکی د هفو په جوړولو وکمارئ او د لاسي کارونو (تعلیماتی تکنالوژۍ) په هکله دوى ته معلومات ورکړئ. لطفاً د زده کوونکو لاسي کارونه ټول کړئ او په بل درسي ساعت کې د دوى د لیدلو لپاره کېږدئ.

کورنۍ دنده: له پورته شکلونو خخه یو د لاسي کار په توګه جوړ کړئ او ټولکې ته یې راوړئ!

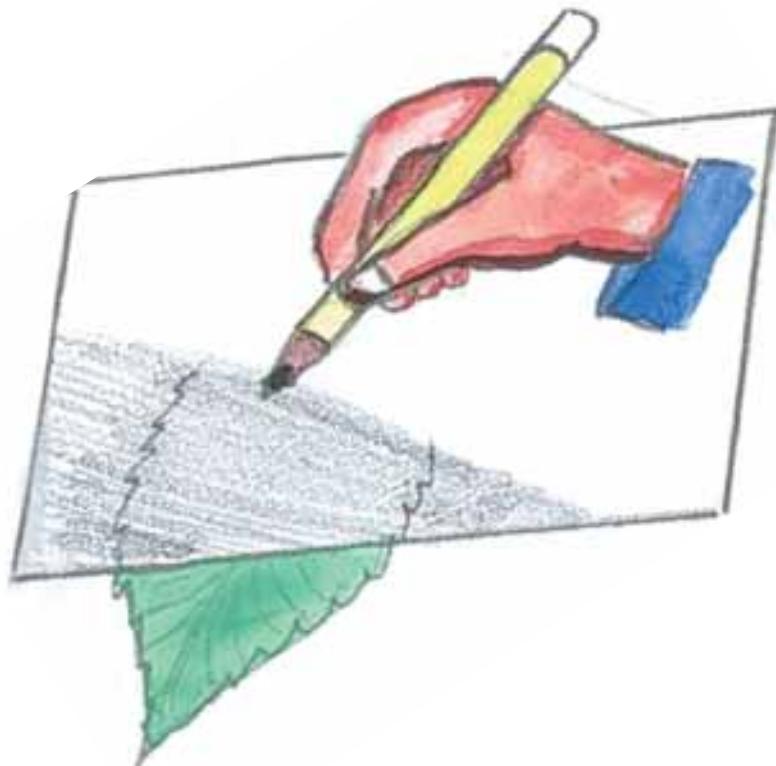
یوولسم لوست

د پانې تاپه کول

موخه: د پانې له تاپه کولو سره د زده کوونکو آشنا کېدل.

۱. کله مو کومه پانه تاپه کړي ده؟

۲. د کومې پانې تاپه کول آسان دي؟

فعالیتونه:

زده کوونکی دې د ونې یوه پانه د کاغذ لاندې کېردى او د پنسل په واسطه دې
هغه د پورته شکل په شان تاپه کړي.

ګرانو بسوونکو! د زده کوونکو د شمېر په اندازه د ونو مختلفي پانې تولگي ته
راورئ او تاسې په خپله د زده کوونکو په وړاندې یوه پانه د کاغذ لاندې کېردى
او هغه تاپه کړئ ترڅو دوى ورکړ شوی فعالیت سم اجراء کړای شي.

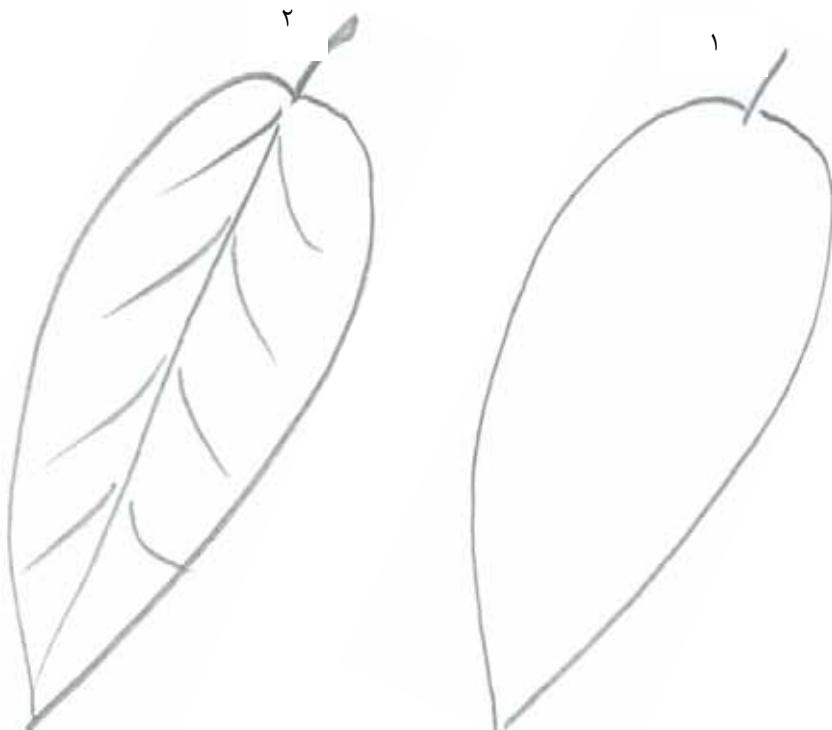
دولسم لوست

د وني پانه

موخه: د وني د پاني له رسولو او رنگولوسره دزده کوونکو بلدتیا.

۱. تاسې خو چوله پاني ليدلي دي؟

۲. په کوم فصل کې د ونو پاني بدلون مومي او کوم چول رنگ غوره کوي؟

فعاليتونه:

زده کوونکي دې د وني پانه د ټولګي د توري درې او يا د مخامنځ وني له پانې خخه رسم کړي او هغه دې په خپله خوبنې رنګه کړي.

ښاغلی بنوونکي دې د ټولګي په توره دره د وني پانه رسم کړي او د وني د پانې او د هغې د رنګونو په هکله دې زده کوونکو ته معلومات ورکړي او پورتنى فعالیت دې په زده کوونکو سرته ورسوئ. د زده کوونکو د هخونې له پاره دې د دوى رسمونه په مېز، دبوال او يا خمکه د ليدلو له پاره کېښودل شي او هڅه دې وکړئ چې له دې کرنې خخه په ټولو کې لوستونو ګټه واخلي.

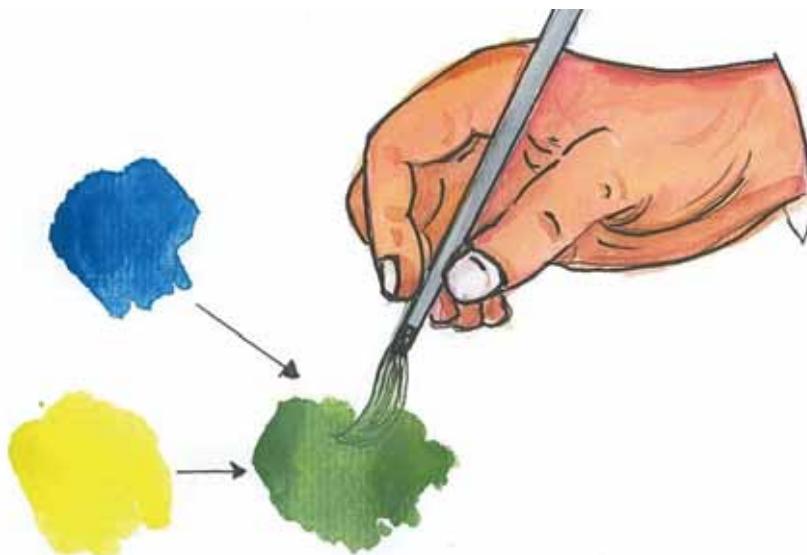
کورنۍ دنده: کورته د تګ په وخت کې دې زده کوونکي د ونو پانې ټولې کړي او له هغه خخه دې یوه په خپله خوبنې رسم کړي او نورې پانې او خپل رسم دې ټولګي ته راوري.

د رنگونو ترکیب

موخه: په ساده او عملې توګه د رنگونو له ګډولو سره د زده کوونکو آشنا کول.

۱. که آې او زېړ رنګ سره یوځای شي ګوم رنګ جور وي؟

۲. ګوم شیان شین رنګ لري؟

فعالیتونه:

زدهکونکي دې زېر او آبى رنگونه په عملی توګه سره گله کړي چې له هغو
څخه کوم رنګ په لاس راخي.

بناغلی بنوونکي: د پورته شکل په شان په یوه پانه کاغذ کې د زدهکونکو په
وړاندې په عملی توګه رنگونه سره یوځای کړئ او د ګله شویو رنگونو د
نومونو په هکله له زدهکونکو څخه پونښه وکړئ. د نه پوهدو په صورت
کې د هغو نومونه ور وپېژنې. د زدهکونکو ترکیب شوي رنگونه زده
کونکو وروښي.

کورنۍ دنده: پورتنی فعالیت دې زدهکونکي سرته ورسوي.

څوارلسه لوسټ

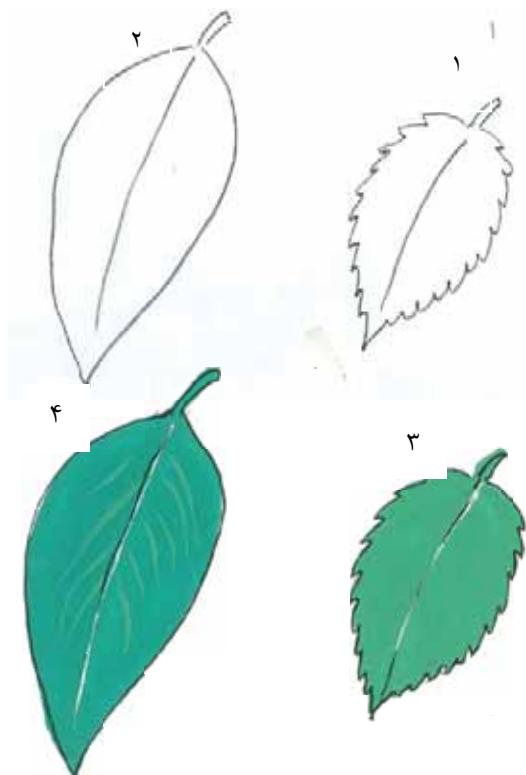
د ونو د پانه و رنګول

موخه: د ونو د پانه د انځور ولو او د هغه له رنګولوسره د زده کوونکو آشنا کول.

۱. خو ډوله پاني مو ليدلي دي؟

۲. رسم شوي پاني يوله بله خه توپير لري؟

۳. تاسي د ټولگي په توره دره کوم بل ډول پانه انځور ولی شي؟

فعاليتونه:

زده کوونکي دې پورتنى، شكل رسم او په خپله خوبنې دې هغه رنگه کړي.

بساغلي بسوونکي دې د ونو د پانو او د هغو د رنګونو په هکله زده کوونکو ته معلومات
ورکړي او د پورتنيو پانو په توپير دې دوي پوه کړي او هغه دې دټولګي په توره دره
انځور کړي او پورتنى، فعالیت دې په دوي باندې اجرا کړي!

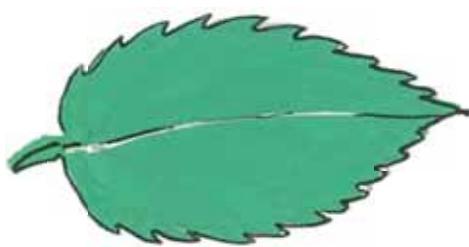
کورني دنده: د ونو خو ډوله پاني په یوه سپين کاغذ ويومبي او ټولګي
ته بي راوري!

پنځلسم لوست

له بېلو بېلو شکلونو څخه د مرغۍ جورول

موخه: د بېلو بېلو شکلونو له یو خای کېدو څخه د یوه شکل د جور و لو سره د زده کوونکو آشنا کول.

- ۱ - په لاندې شکل کې څه شی وينی؟
- ۲ - د لاندې شکل رنګونه په ګوته کولی شی؟
- ۳ - دا شکلونه له کومو شیانو څخه جور شوي دی نوم بې واخلي؟

فعاليتونه:

زدهکونکي دې بېل بېل شكلونه انځور او رنګه کړي او بیا دې هغه بياتي کړي او
يو بل شکل دې په نوبتګره چول ترې جوړ کړي.

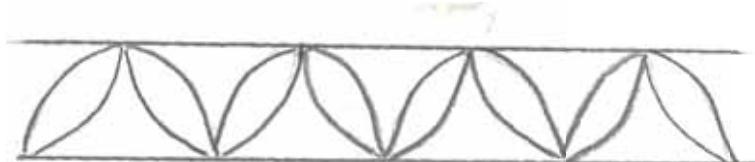
بساغلي بسوونکي! زدهکونکي وه خوي چې له خو شکلونو خخه يو شکل په نوبتي
توګه جوړ کړي. ترڅو نوبتي رو حيه په دوى کې ژوندي. شي د مثال په توګه د
منې، ګازرې او پانې له یو خای کېدو خخه يوه مرغۍ جوړېدلې شي.

شپارسم لوست

د ونې د پانې ډيزاين

موخه: د زده کوونکو د سويي د لورتيا پخاطر د پانو د ډيزاين رسمول.

۱. له خو ډوله ډيزاينونو سره آشنا شوي ياست؟
۲. آيا د ونو پانې ډيزاين په شکل ڪارولي شئ؟
۳. ډيزاين خه ارزبست لري؟

فعاليتونه:

پورتنی ډيزاينونه دې زده کوونکي انځور کړي او په خپلو کارونو کې نوبت هم
باید له پامه ونه غورڅول شي او خپل ډيزاينونه دې په خپله خوبنې رنګه کړي او
ځینې ډيزانونه دې په رنګه کاغذونو کې بياتي او په سپينو کاغذونو دې ونسليوي.

بناغلی بنوونکي! زده کوونکي دې پورتنی ډيزاينونه انځور کړي او که دوى غواړي
چې هغه په رنګه کاغذونو کې رسم او بياتي کړي نو تاسي هغوي وهڅوئ.

کورني دنده: زده کوونکي دې ډول ډول ډيزاينونه انځور او
بياتي کړي او په بل کاغذ دې ونسليوي او ټولګي ته دې راوړي.

اووه لسم لوست

پیشو

موخه: د پیشکو له رسمولو سره د زده کونوکو پیژند گلوي.

- د پیشکو په هکله خه معلومات لرئ؟

- تاسو پوهېږئ چې پیشكې چيرته او سیرې؟

- پیشكې ولې په کورونوکې ساتل کېږي؟

۲

۱

۳

فعاليتونه:

په پنسل باندي په ساده کربنو د پيشکو انځورول او تمرين کول.
د زدهکونکو له پوهې سره سم په آزاد ډول رسم کول.

بناغلی بنوونکي دي د پيشکي د خانګر تياوو په هکله زدهکونکو ته معلومات
ورکړي او زدهکونکي دي د هغې رسمولو ته وهڅوي. د دوی رسماونه دي
د کتابچې په یوه ګونبه کې اصلاح کړي!

کورني دنده: په آزادو خطونو دي زدهکونکي پيشو رسم او تولگي
ته دي راوري.

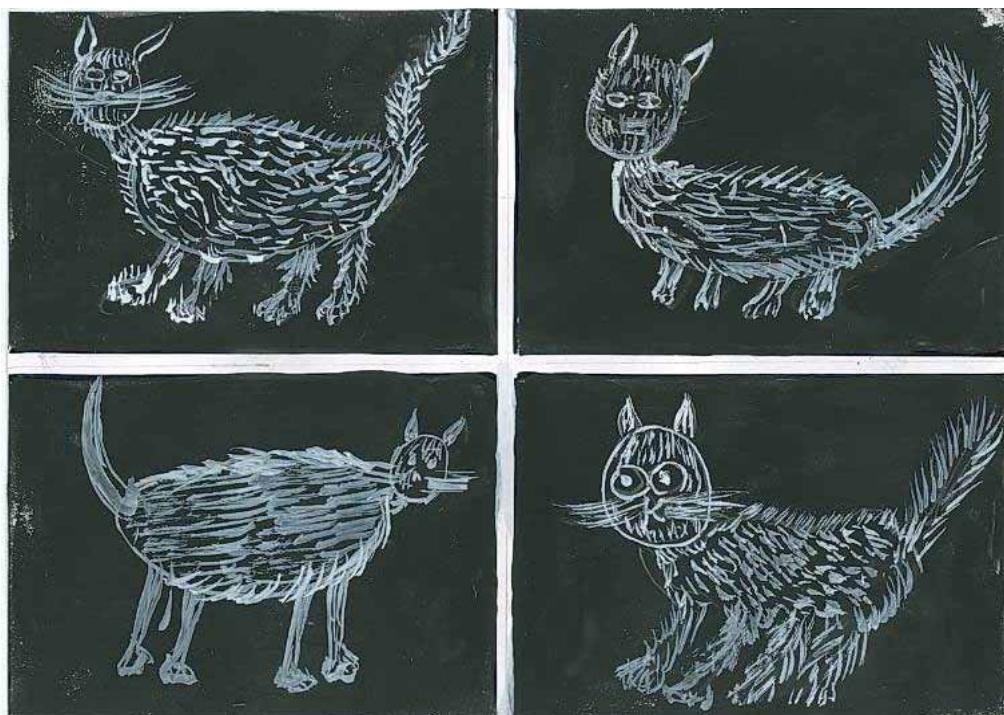
اتلس م لوست

پیشو گانې

موخه: په نوبتگره چول د پیشکو د رسمولو سره د زده کوونکو آشنا کول

۱. خو رنگه پیشکي مو لیدلي دي؟

۲. کوم حیوانات د پیشکو په شان وینستان لري؟

فعاليتونه:

زدهکوونکي دې له خطونو خنه کار و اخلي او پيشكې دې رسم کري او د بېلو بېلو کربنو په واسطه دې د پيشكو وېښتان انځور کړي.

بساغلي بنوونکي دې د پيشكو د بېلو بېلو ډولونو او د هفو د وېښتانو په هکله زدهکوونکو ته معلومات وړاندې کړي او وروسته دې زدهکوونکي وهڅوي چې په نوبنتګره توګه پيشكې انځور کړي او په اخیر کې دې رسمونه وارزوی.

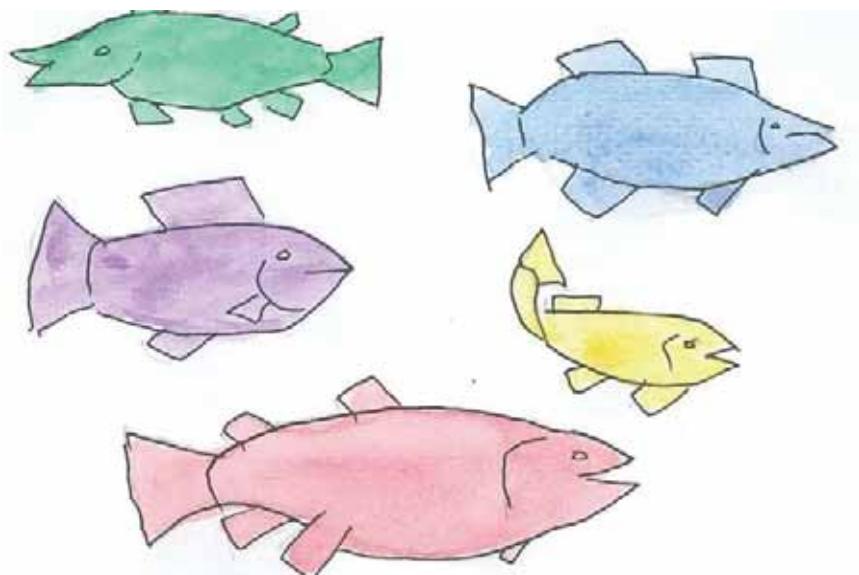
نولسم لوست

کبان

موخه: د کبانو له رسم کولو سره دزده کونکو بلدتیا.

۱. تاسې لامبو و هلى شى؟

۲. سربيره پرکب کوم ژوي په او بو کې ژوند کوي؟

فعاليتونه:

زده کوونکي دې په ډلو وويشل شي د هغو ژويو او الوتونکو په هکله دې چې په او بوكې ژوند کوي خبرې وکړي او وروسته له هغې دې د کبانو شکل د ټولکي د توري درې له مخي رسم اويو بل ته وبنسي.

بناغلي بنونکي! د بېلو بېلو کبانو او د هغو د رنګونو په هکله زده کوونکوته معلومات ورکړه او یو کب په توره دره انځور کړه. وروسته پورتني. فعالیت په زده کوونکو اجراء کړه. د زده کوونکو د هخونې له پاره دې د دوى رسمونه په مېز، د ٻوال او یا خمکه د لېدلو له پاره کېښو دل شي او هڅه وکړئ چې له دې طریقې خخه په ټولو د رسونو کې ګټه واخلي.

کورني. دنده: زده کوونکي دې له خپل مور او پلا رخخه د کب او د او بيو د ژويو په هکله معلومات ترلاسه کړي او هغه کبان موچې په ټولکي کې رسم کړي دي رنګه کړي.

کبان په خپل چاپریال کې

موخه: د کبانو او د هغو د چاپریال له رسمولو سره د زده کوونکو آشنا کول.

۱. او به خه رنگ لري؟

۲. له ژویو پرته نور کوم شیان په او بولو کې پیدا کيږي؟

فعاليتونه:

زده کوونکي دې د اوپو د ننه شيان لکه کبان، تيرپي، بوتي او داسي نور شيان په اوپو کې د ننه رسم کړي. اویه دې په آې رنګ، کبان په سره رنګ او بوتي دې په شنه رنګ رنګه کړي.

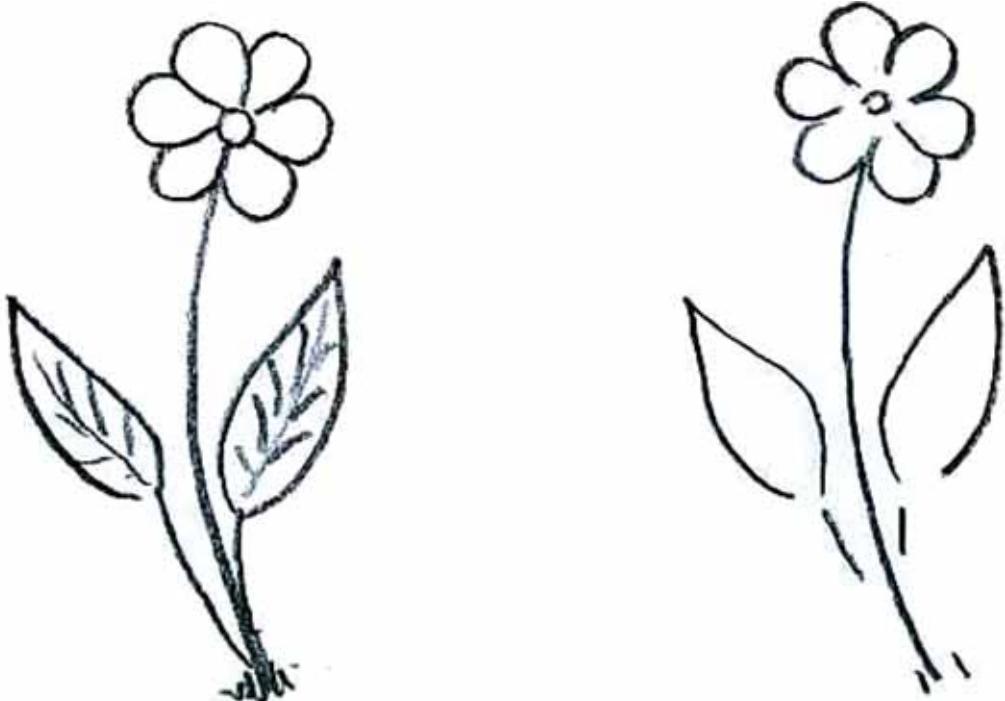
بساغلي بسوونکي دې زده کوونکو ته د سمندري ژويو په هکله معلومات ورکړي او بیا دې زده کوونکي وهخوي چې پورتنۍ فعالیت سرته ورسوي.

یوویشتم لوست

ګل

موخه: د ګل له انځورو لو سره د زده کوونکو آشنا کېدل.

۱. آیا ویلی شئ چې دا خه ډول ګل دی؟
۲. آیا ګلان مو په بېلو بېلو ډولو لیدلي دي؟
۳. خه ډول ګل مو خوبنښري؟

فعاليتونه:

زده کوونکي دې په ساده او آزادو خطونو یو ګل رسم او هغه دې رنگه کړي.

بساغلي بسوونکي دې د زده کوونکو له څوابونو څخه وروسته د ګلاني او د هفو د
بپلو بپلو رنګونو په هکله زده کوونکو ته معلومات ورکړي او د رسم کولو سمه
لاره دې ور زده کړي. پورتني ګل په توره دره انځور کړئ.

کورني دنده: زده کوونکي دې د کورني دغرو په مشوره یو ګل انځور او
هغه دې رنگه کړي.

دوه ويشتم لوست

د ګل رنگول

موخه: د ګل دانځورو لو او د هغه له رنګه کولو سره د زده کوونکو بلدتیا.

۱. تاسې خو رنګه ګلان ليدلې دي؟

۲. ګلان کوم کوم رنگونه لري؟

۳. تاسې کوم رنګ ګل خوبنۍ؟

فعاليتونه:

زده کوونکي دې د توري دې له مخي پورتني ګل رسم او هغه دې رنگه کړي او
بیا دې بیاتي کړي د خپلې کتابچې پشتی دې پرې بسکلی کړي.

بساغلي بسوونکي دې پورتنۍ ګل په توره دره رسم کړي او زده کوونکي دې د
هغې په انځورو لو و ګماري. او پورتنۍ فعالیت دې پر زده کوونکو باندې سرته
ورسوی.

کورنۍ دنده: زده کوونکي دې یو بسکلې ګل انځور کړي او هغه دې
خپلې مورته د سوغات په ډول ډالی کړي.

در ويشهم لوست

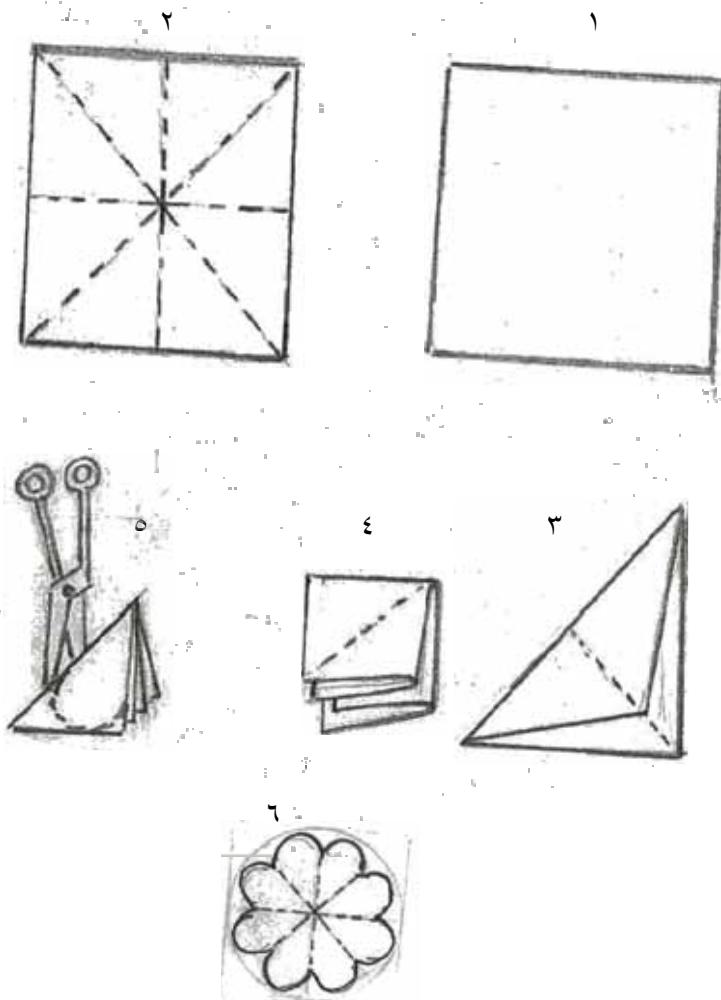
له کاغذ خخه د ګل جورول

موخه: له سپن اویا رنګه کاغذ خخه د ګل د جوړیدو په طریقه باندې د زده کوونکو بلدېدل.

۱. آیا د ګلانو د لاسي کارونو په ارزښت پوهیږي؟

۲. د ګلانو له لاسي کارونو خخه خه ګټه اخیستل کېږي؟

۳. په لاس جور شوي ګلان مو کله لیدلي دي؟

فعالیتونه:

زده کونکی دې له بیلکې سره سم یوه مربع شکله پانه کاغذ قات کړي او د پراوونو په پام کې نیولو سره دې کاغذ بیاتی او لاس ته راغلی ګل دې رنګه کړي.

بناغلو بنوونکو: د تکو په ځایو کاغذ قات او وروسته د پنځم شکل په شان د کاغذ یوه برخه چې په تکو در بنودل شوې ده بیاتی کړئ ترڅو هغه ګل چې غواړی په لاس راشی!

کورنۍ دنده: د چاپېریال له ساده موادو څخه یو ګل جوړ کړئ او ټولګي ته بې راوړئ!

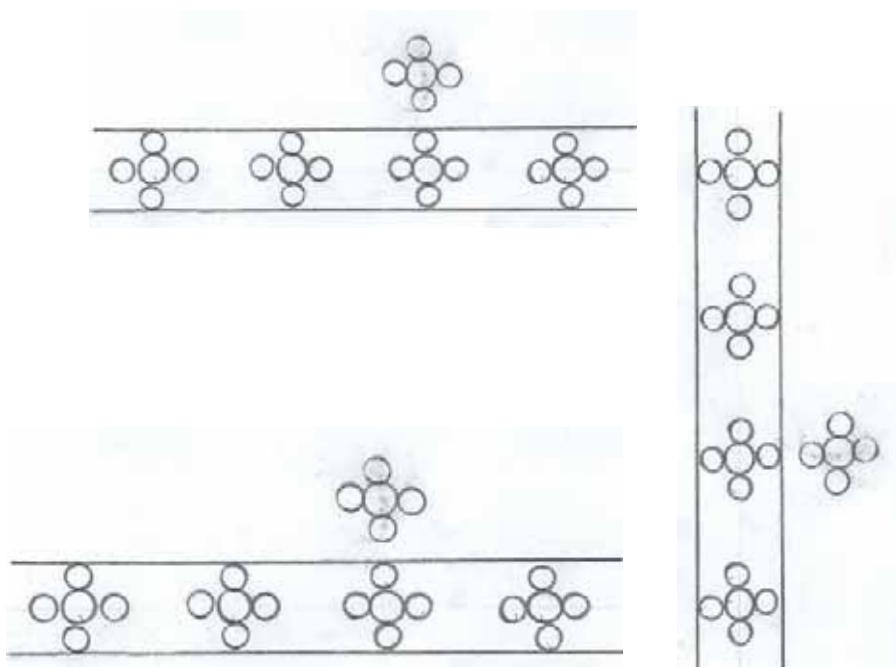
څلورویشتم لوست

د ګل دیزاین

موخه: په ساده ډول د چیزاینوونو له انځورولو سره د زده کونکو بلدېدل.

۱. په متن کي انځور شوی چیزاین خه شي ته ورته دي؟

۲. ستاسو د کور په کالیو کي دا ډول چیزاینوونه تر ستر کو کېږي؟

فعالېتونه:

زده کوونکي دې پورتني ډيزاينونه انځور کړي او هغه دې په یوه رنګ رنګه کړي
او د استعداد دلرلو په صورت کې دې په خپلو ڪاروکې نوبت راولي.

بساغلی بسوونکي: پورتني ډيزاينونه په زده کوونکو مشق او تمرین کړئ او که غواړئ
چې په خپلو ڪاروکې نوبت راولي تاسي بي وه خوئ بايد د دوى ډيزاينونه اصلاح
کړئ.

کورنۍ دنده: د مور او پلار په مشوره دې یو ډيزاين رسم کړي
او ټولګي ته دې راوري. او د بسوونکي له نظر دې تير کري.

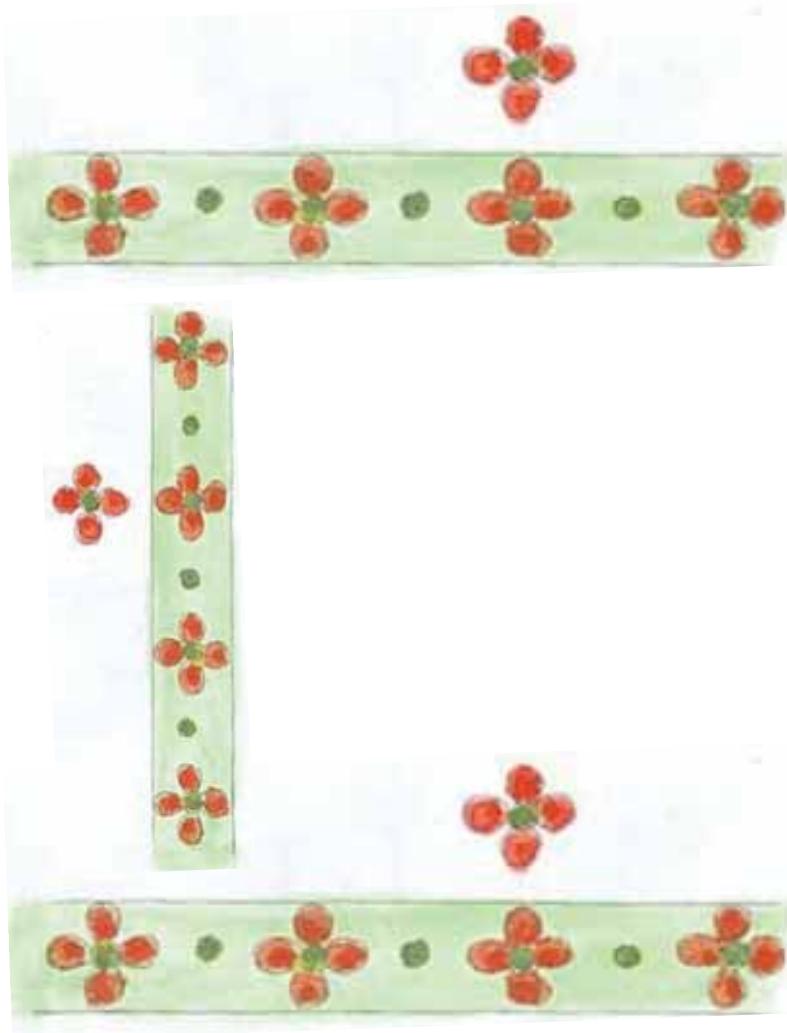
پنځه ويشتم لوست

د ډيزاين رنګه کول

موخه: د ډيزاين له انټورولو اورنګه کولو سره د زده کوونکو آشنا کول.

- له کوم رنګ سره علاقه لري چې رسم پرې رنګه کړئ؟

- د کوموشیانو په مرسته ډيزاينونه رنګه کېږي؟

فعاليتونه:

زده کونکي دې پورتنى، ډيزاين انځور او هغه دې رنګه کړي د دوى له خوبنې سره سم دې ډيزاين بياتي کړي او هغه دې په یوه سپين کاغذ ونبلوي.

بساغلی بنوونکي دې د پورتنى ډيزاين د رنګه کولو په وخت کې له زده کونکو سره مرسته وکړي او د هغه د رنګه کولو لارې چاري دې وروښي. د زده کونکو د هخونې له پاره دې د دوى رسمونه په ميز، دیوال او یا څمکه د ليدلو لپاره کېښودل شي. هڅه وکړئ چې له دغې لار خڅه په ټولو د رسونو کې کار واخلي.

کورنۍ دنده: تاسې پخپلو کوروکي ډيزاينونه تمرين او رنګه کړئ او ټولکي ته یې راوري!

شپږ ويشتمن لوست

هېزايىن

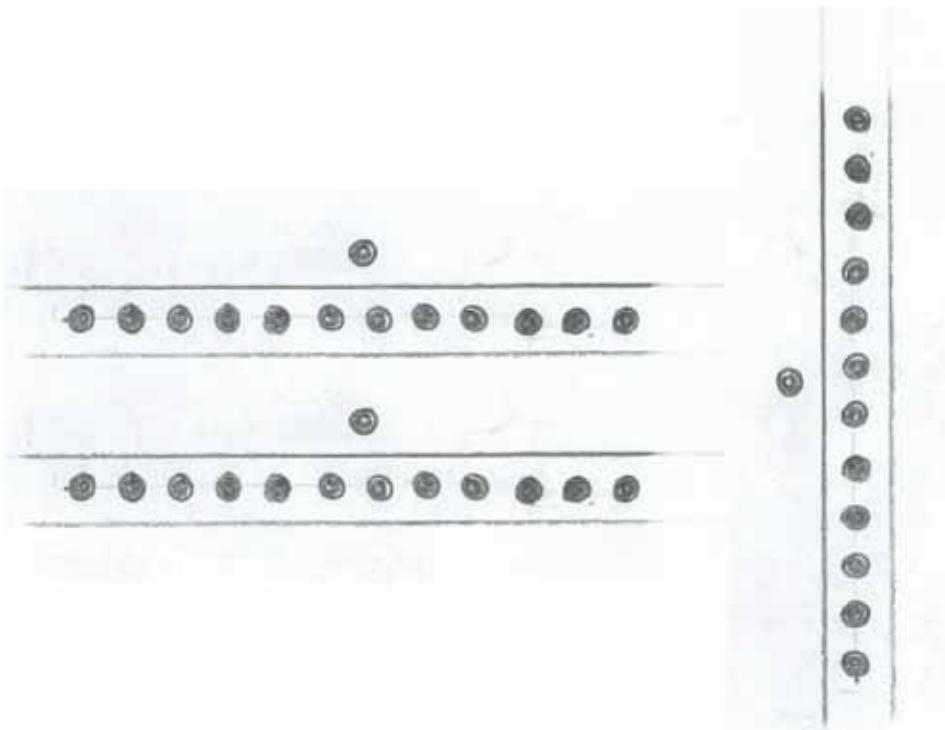
موخه: د ډيزاينونو په انځور ولوکې د زده کوونکو د معلوماتوکچه لوړول.

۱. لاندې شکلونه خه شي ته ورته دي؟

۲. له لاندې شکلونو خخه خه کټه اخیستل کېږي؟

۳. ډيزاينونه خه ارزښت لري؟

۴. آيا دا شکلونه مو پخوا ليدلې وو؟

فعاليتونه:

پورته ډيزاينونه په ساده، بسيط او نوبنتگر ډول انځور کړئ.

بناغلی بنوونکي دې د زده کوونکو له وړتیا سره سم د خینو ډيزاينونو انځورول او د هغو تمرين د هغوي د هڅونې له پاره په رنګه کاغذ کې یو ډيزاين بیاتې کړي او پورتنۍ فعالیت دې په دوى باندې سرته ورسوي!

کورنۍ دنده: زده کوونکي دې په خپله خونسه یو ډيزاين انځور کړي.

اوه ويشتم لوست

هيلى

موخه: د هيلى له انچورولو سره د زده كونكرو آشنا كېدل.

۱. خو ڈوله كورنى هيلى پىژنى؟
۲. آيا ويلى شى چى لاندى شكل دكوم ڈول مرغانو دى اوخه گىپە ترىپى
اخىستل كىزى؟
۳. آيا پوهىپى ئىچى هيلى چىرتە ژوند كوي؟

فعاليتونه:

پورته شکل ته په خېر سره وکوري او بیاېي انځور کړئ او په کورکې له خپل مور او پلار خخه د هيلۍ په هکله معلومات ترلاسه کړئ.

ښاغلي بنوونکي دي د تولګي په توره د په د هيلۍ انځور وکاري او د کورنيو مرغانو په هکله دي زده کوونکو ته معلومات ورکري او هغوي ته دي لازمي لارښونې وکړي.

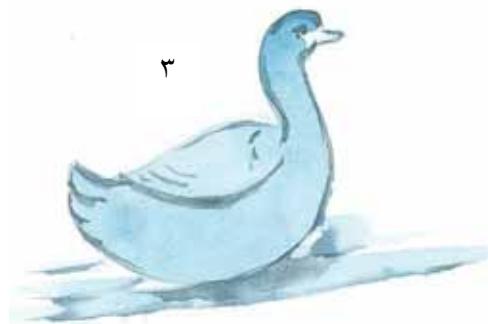
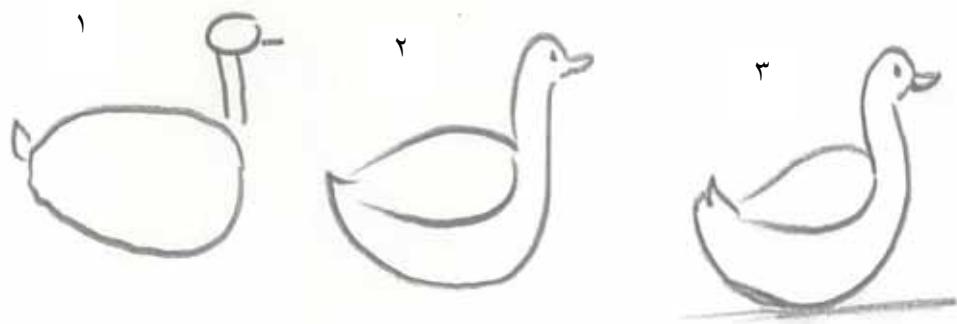
کورني دنده: زده کوونکي دي په خپله خوبنه د کورنيو مرغانو
څخه یوانځور کړي.

اته ويشتم لوست

د هيلی رنگول

موخه: د هيلی له رسمولو او رنگه کولو سره د زده کوونکو بلدتیا.

۱. تاسې خو ډوله هيلی پیژنې نومونه یې واخلی؟
۲. تاسې خه ډول التونکي خوبسوئ؟

فعاليتونه:

زده کوونکي دې هيلى رسم او رنگه کري او بيا دې هغه بياتي او د رسم په
كتابچه دې ونبليوي.

بساغلى بسوونکي دې د ټولکي په توره دره پورتنى. شكل رسم کري او د رنگه
کولو په هکله دې معلومات ورکري او پورته فعالیت دې پر دوى باندي سرته
ورسوي.

کورني دنده: زده کوونکي دې له کورنيو مرغانو خخه يو په خپله خوبنه
رسم او رنگه کري او ټولکي ته دې راوري او ټولو ته دې ونبلي.

نه ويشتم لوست

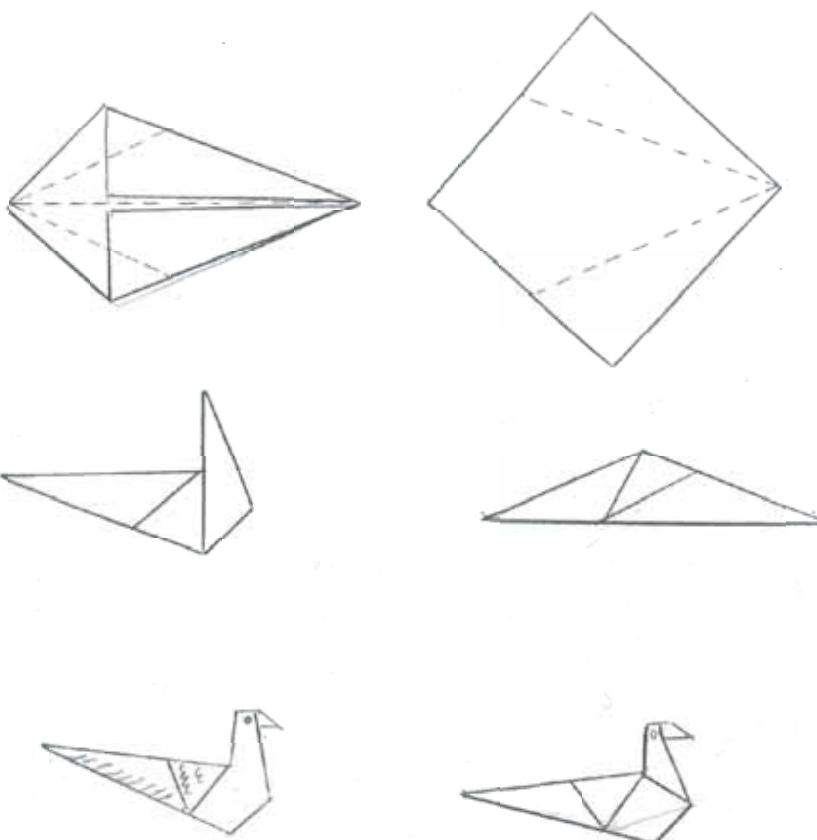
له کاغذ څخه د کوتري لاسي کار

موخه: د کوتري له جورولو سره د لاسي کار په توګه د زده کوونکو آشنا کول.

۱. خو ډوله کوتري مو ليدلي دي؟

۲. له کومو موادو څخه کوتره جورولي شي؟

۳. کوم ډول کوتره مو خوبنېږي؟

فعالیتونه:

زده کوونکی دې د پورته شکل سره سم د تکو له ئایيو خنخه خپل گاغذ قات او يوه
کوتره دې جوره کړي!

بناغلی بنوونکی! د پورته شکل بېل پېل پړاونه په نظر کې ونيسي او يوه کوتره د
لاسي کار په توګه د زده کوونکو په مخ کې جوره کړي.

کورنۍ دنده: کوتره مو چې په ټولکي کې جوره کړي ده هغه
په خپله خوبنه رنګه کړي!

دیرشم لوست

د گوتو په واسطه تاپه کول

موخه: د گوتي له تاپه کولو او له بېلو بېلو حرکتونو سره د زده کوونکو آشنا کول

- ۱ - آيا پوهېږي چې دا رسمونه د خه شي په واسطه شوي دي؟
- ۲ - لاندیني شکلونه چې د گوتو له تاپو خخه جوړ شوي دي خه شي ته ورته دي؟

فعاليتونه:

زده کوونکي دې په ډلو وويشل شي او خپلي ګوتې دې په بیلا بیلو رنگونو
ککري او بيا دې هغه په يو سپين ګاغذ باندي ټاپه کري او وروسته دې لکه
څرنګه چې په پورتني شکل کې در بنو دل شوي دي په هغې باندي مختلف
شكلونه په نوبنتګره ډول رسم کړئ.

بناغلی بنوونکي! د زده کوونکو په رسمونو کې د بيلو بيلو حرکتونو او د ځينو
خارويو ورته والي ور په ګوته کړه او زده کوونکي پورتني فعالیت ته وه خوه او بيا
د خارويو په هکله دوى ته معلومات ور کړه، مثلاً انسان د قهر او خندا، حیوانات
د تیبنتې، شاته کتلوا او د خوب په حال کې او د اسې نور.

يو ديرشم لوست

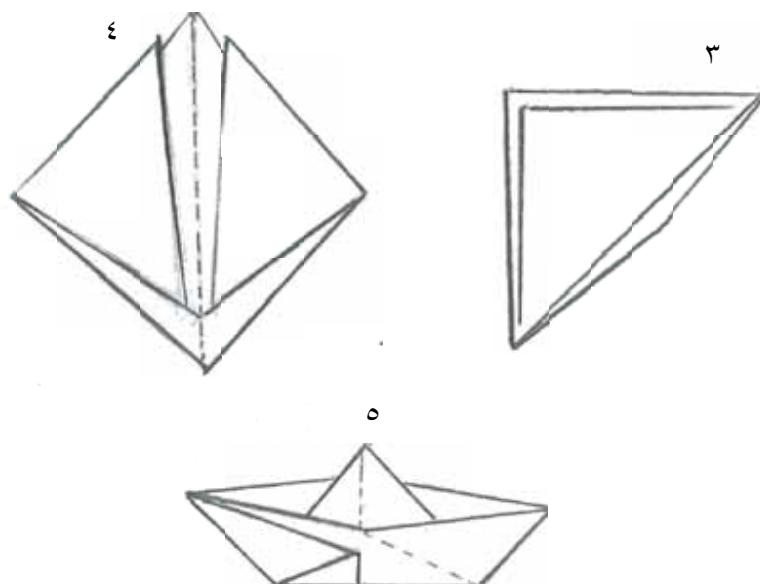
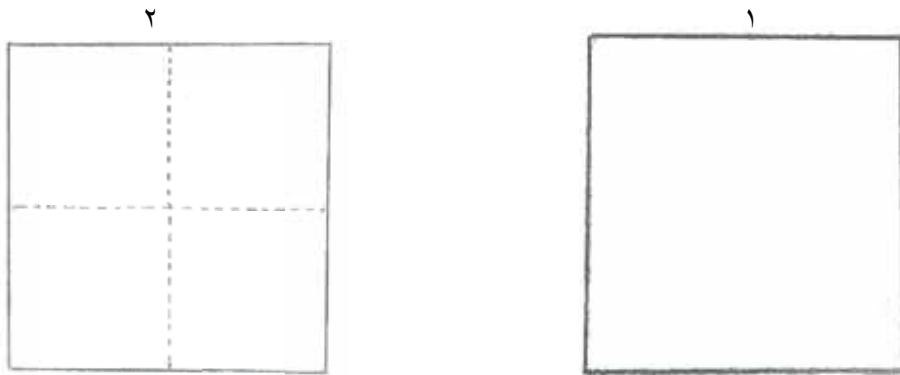
بېرى-

موخه: د بېرى لە جورولو سره د زدە کۈونكۈ آشنا كول.

۱. آيا تاسى بېرى لېدى د.

۲. لە بېرى خىخە خە گىتە اخىستىل كېرىي؟

۳. خۇ چولە بېرى مولېدى دى؟

فعالیتونه:

د در کړل شوې لارښوونې له منځې له یوه سپین کاغذ څخه یوه بېړۍ جوره او
رنګه ېې کړئ!

بناغلی بنوونکي دې د پورته شکل پراوونه په نظر کې ونيسي. یو مربع شکله
کاغذ چې د تکو په واسطه په لوړۍ شکل کې در بنودل شويدي قات کړي او له
کاغذ څخه دې بېړۍ جوره کړي او بیا دې زده کوونکي پورتنی فعالیت سرته
ورسوی. د زده کوونکو د هڅونې له پاره دې د دوي لاسي کارونه په مېز،
دبوال او یا خمکه د لېدلو له پاره کېبنودل شي او هڅه وکړئ چې له دې تګ
لارې څخه په ټولو لوستونو کې ګټه واخلي.

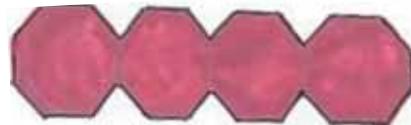
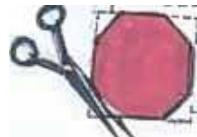
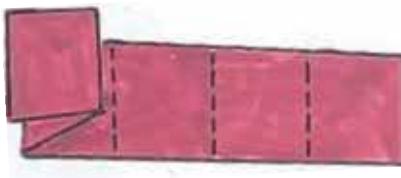
کورنۍ دنده: زده کوونکي دې په کور کې یوه بېړۍ جوره او
هغه دې خپل ملګري ته د سوغات په ډول ور کړي.

دوه ديرشم لوست

په خنڊو کې لاسي کار

موخه: د کاغذ دلمن ليک له جورولو سره د زده کوونکو آشنا کول.

۱. په لاندي شکل کې خه شی ويني؟
۲. کوم شيان د لاسي کارونو د جورولو له پاره پکاريږي؟

فعاليتونه:

زدهکونکي دې د پورتني لاسي کار دپراونو په پام کې نیولو سره پورتني لاسي کار جور کړي.

د ضرورت ور شيان: بياتي، خط کش، کاغذ او سرش.

شاغلي بنونکي! يو مستطيل ډوله کاغذ په خو مربع ګانو د زدهکونکو په وړاندې قات او څلور کنجونه بې په يوه مساوي اندازه بياتي کړه ترڅو د غونښتنې سره سم لمن ليک لاس ته راشي.

کورني. دنده: زدهکونکي دې يو ډيزاین انځور او رنګه کړي او ټولکې ته دې راوري.

دری دیرشم لوست

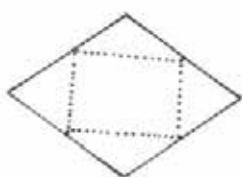
د پاکت جورول

موخه: د لاسي کارونو له جورپدو سره د زده کوونکو بلدتیا.

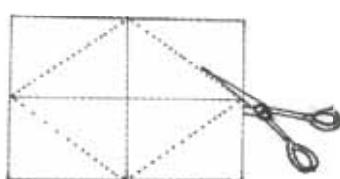
۱. پاکت له کومو شیانو خخه جورپیري؟

۲. له پاکت خخه خه گته اخیستل کیري؟

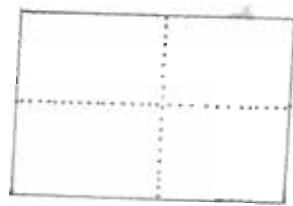
۳

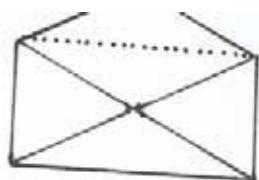
۴

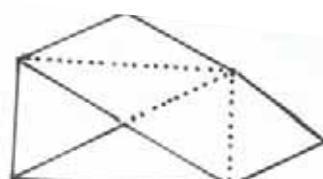
۵

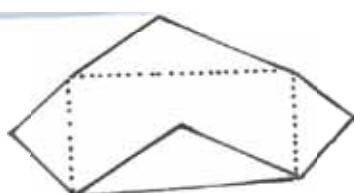
۶

۷

۸

فعاليتونه:

در بنسودل شوي پراونه په نظر کې ونيسى او له يوه کاغذ خخه پاکت جور کړئ بيا يو بنکلي رسم و کاره او رنګه بې کړئ په پاکت کې يې واچوئ او خپل پلار يا مورته بې ډالي کړئ. د اړتیا وړ شيان بياتي، پنه کاغذ، او سربن دی.

بناغلی بنوونکي! يو مستطيل شکل کاغذ په خلورو مساوي برخو قات کړه چې د تکو په واسطه په لومړي شکل کې د رنسودل شوي دي او بيا د هرې ضلع د نيمائي نه د دويم شکل سره سم د خط په واسطه سره نښلوا او بیاپې بياتي کوو چې درېم شکل په لاس راشي او د درېم شکل هره ضلع په مساوي ډول نيمائي کوو او د خلوروم شکل په شان د ضلع نقطې سره قات کوو ترڅو پاکت په لاس راشي.

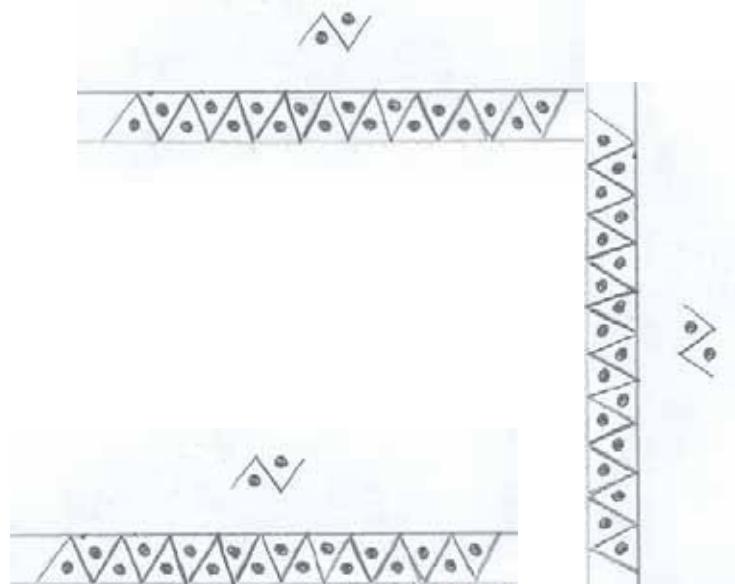
کورنۍ دنده: زده کوونکي دې په کور کې يو پاکت جور کړي او تولګي ته دې راوري.

خلور دیزاشم لوست

په څنډو کې ډیزایونه

موخه: د څنډو د بسکلا له انځورو لو سره د زده کوونکو آشناکول.

۱. آیا پوهېږي چې د ملن لیک بشکلی کول خه ارزښت لري؟
۲. آیا کولي شئ چې په یوه څنډه کې ډیزاین انځور کړئ؟
۳. تاسې خه ډول ډیزاین خوبسو؟

فعاليتونه:

د خنپو د چېزایونو له پاره له یوه مناسب رنگ خخه کار و اخلائ او زده کوونکي
باید نوي چېزایونه په خپل فکر په نوبتگر ډول انځور کړي.

بناغلی بنوونکي! پورته شکلونه چې د نمونې په ډول انځور شوي دي
زده کوونکو ته يې په ډيره ساده ژبه بيان کړئ. د دوي ورتیاوې وهڅوئ او هڅه
وکړئ چې دوي په خپلو کارونوکې نوبت منځ ته راوري.

کورني دنده: پورته چېزایونه په خپلو کتابچو کې تمرين کړئ
او خپل بنوونکي ته يې وښایاست.